

MALOWANIE KONSTRUKCJI STALOWYCH

(renowacja z całkowitym usunięciem starych powłok)

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot ST

Przedmiotem niniejszej ogólnej specyfikacji technicznej (OST) są wymagania ogólne dotyczące wykonania i odbioru robót drogowych realizowanych w ramach **Robót utrzymaniowych na obiektach mostowych w ciągu drogi krajowej nr 84 Sanok – Lesko –Krościenko - Granica Państwa i nr 28 Zator – Sanok – Medyka na terenie działania Rejonu Lesko**

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja Techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych ST

Roboty, których dotyczy specyfikacja obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie malowania (zabezpieczenia antykorozyjnego) konstrukcji stalowej i balustrad mostowych.

Przewiduje się następujące roboty:

- * całkowite usunięcie starych powłok malarskich z powierzchni konstrukcji stalowej.
- * zabezpieczenie powierzchni farbami gruntującymi
- * zabezpieczenie powierzchni farbami nawierzchniowymi

1.4. Określenia podstawowe

Korozja stali - niszczenie stali na skutek wzajemnej reakcji chemicznej lub elektrochemicznej żelaza ze środowiskiem korozyjnym.

Powłoka antykorozyjna - jedno lub dwu warstwowe zabezpieczenie powierzchni stali przed korozją.

Farba do gruntowania - farba wytwarzająca powłoki gruntowe wykazujące zdolności zapobiegania korozji metali i wykazuje dużą przyczepność do chronionej powierzchni dzięki zawartości w powłoce odpowiednich składników.

Farba nawierzchniowa - farba tworząca powłokę kryjącą spełniającą przede wszystkim funkcję ochronną (jedno- lub dwuwarstwową).

Punkt rosy - temperatura w której zawarta w powietrzu para wodna osiąga stan nasycenia.

Po obniżeniu temperatury powietrza lub malowanego obiektu poniżej punktu rosy następuje wykroplenie się wody zawartej w powietrzu.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z ST i poleceniami Inżyniera.

2. MATERIAŁY

Do renowacji całkowitej powłok malarskich należy stosować następujące systemy powłokowe :

- * R1 - zestaw metalizacyjno-malarski
- * R2 - zestaw epoksydowo-poliuretanowy (EP/PUR)
- * R3 - zestaw poliuretanowy (PUR)
- * R4 - zestaw do szczelin i miejsc trudno dostępnych

Wszystkie zestawy muszą posiadać Aprobatę Techniczną oraz atest producenta .

Doboru zestawu malarskiego dokona Wykonawca i uzgodni z Inżynierem.

Do malowania balustrad zaleca się stosować zestaw epoksydowo-poliuretanowy.

3. SPRZĘT

Roboty mogą być wykonywane ręcznie lub przy użyciu dowolnego sprzętu mechanicznego zaakceptowanego przez Inżyniera.

4. TRANSPORT

Materiały i sprzęt do wykonania robót mogą być przewożone dowolnymi środkami transportowymi.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Ogólne warunki wykonania robót

Wykonawca zobowiązany jest przedstawić Zamawiającemu projekt technologii i organizacji robót antykorozyjnych. Podczas wykonywania prac Wykonawca obowiązany jest na bieżąco prowadzić dokumentację w której powinny być podane następujące informacje :

- * warunki atmosferyczne w czasie wykonywania robót
- * wilgotność i temperatura podłoża
- * grubość warstw powłok zabezpieczenia antykorozyjnego
- * długość przerw pomiędzy układaniem poszczególnych warstw

Wykonanie, zabezpieczenie, utrzymanie oraz rozebranie rusztowań, pomostów roboczych oraz innych urządzeń pomocniczych i zabezpieczających, niezbędnych do prowadzenia prac należy do Wykonawcy.

5.2. Przygotowanie powierzchni

Przed malowaniem w pierwszej kolejności powinny być usunięte różnorodne wady powierzchni nie dające się usunąć w procesie obróbki strumieniowo-ciernej. Są to takie wady jak : wady łącz spawanych, ostre krawędzie, krater i wgniecenia powierzchni, zawalcowania, obce wtrącenia itp. Dopuszczalne wady według PNISO 8501-3 podano w tablicy 4 w rozdziale 3.8.

Wygląd powierzchni przygotowanej do malowania powinien odpowiadać wymogom P2 (dopuszcza się P1).

Kolejnym zabiegiem jest mycie powierzchni w celu jej odtłuszczenia i usunięcia zanieczyszczeń jonowych.

Zasadnicze czynności technologiczne związane z usuwaniem rdzy, zgorzelin i starych powłok malarskich powinny być wykonane metodą obróbki strumieniowo-ciernej.

Ostatnią czynnością wymaganą przed malowaniem jest staranne odpylenie.

Celem całości zabiegów związanych z przygotowaniem powierzchni przed malowaniem jest osiągnięcie :

- żądanego stopnia przygotowania powierzchni (Sa2,5 - Sa3) zgodnie z PN-ISO 8501-1;

- żądanej chropowatości zgodnie z PrPN-EN-ISO 8503-2;
- stopnia zapylenia nie większego od 3 zgodnie z normą ISO 8502-9;
- braku zatłuszczeń zgodnie z PrISO 8502-10;
- zanieczyszczenia jonowego poniżej 15 mS/m zgodnie z ISO 8502-9;
- braku zawilgocenia powierzchni zgodnie z PrISO 8502-11.

Jeśli malowanie gruntem nie zostanie rozpoczęte zaraz po przygotowaniu powierzchni, to przy wyższej wilgotności powietrza pojawi się rdza nalotowa. Wówczas przed malowaniem wymagane jest ponowne oczyszczenie powierzchni.

5.3. Wykonanie pokrycia malarskiego

5.3.1. Warunki wykonywania prac malarskich

Temperatura farby podczas jej nanoszenia, temperatura malowanej konstrukcji, także temperatura i wilgotność względna powietrza powinny odpowiadać warunkom w kartach technicznych poszczególnych produktów.

Nie wolno prowadzić robót malarskich w czasie deszczu, mgły, silnym wietrze dużym nasłonecznieniu i w czasie występowania rosy - temperatura powinna być wyższa o co najmniej 3⁰C od temperatury punktu rosy. Należy przestrzegać warunku by świeża powłoka malarska nie była narażona w czasie schnięcia na działanie kurzu i deszczu.

Po 15 września prace malarskie mają być wykonywane pod osłonami z możliwością regulacji temperatury i wilgotności.

5.3.2. Przygotowanie materiałów malarskich

Przed użyciem materiałów malarskich należy sprawdzić ich atesty jakości, termin przydatności do użycia. Inżynier może zalecić wykonanie badań kontrolnych, wybranych lub pełnych przewidzianych w zestawie wymagań dla danego materiału i według metod przewidzianych w odpowiednich normach. Każdy materiał powłokowy należy przygotować do stosowania ściśle wg. procedury podanej we właściwej dla danego materiału karcie technicznej.

5.3.3. Wykonanie powłok malarskich

Malowanie powierzchni konstrukcji stalowej należy wykonać farbami gruntującymi i nawierzchniowymi. Grubość poszczególnych powłok malarskich i sposób ich nanoszenia określają Aprobaty Techniczne IBDiM. Całkowita grubość suchych powłok dla poszczególnych zestawów powinna wynosić :

R1 - 150 do 200 µm

R2 - 150 do 300 µm

R3 - 200 do 300 µm

R4 - 200 do 300 µm

Poszczególne warstwy powłoki antykorozyjnej powinny mieć zróżnicowane barwy, a barwa ostatniej warstwy powinna być ustalona przez Zamawiającego.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Kontrola jakości robót powinna być prowadzona zgodnie z zasadami podanymi w „Zaleceniach do wykonania i odbioru antykorozyjnych zabezpieczeń konstrukcji stalowych drogowych obiektów mostowych” wyd. przez IBDiM Warszawa 1999 r.

6.1. Sprawdzenie jakości materiałów malarskich

Ocenę jakości materiałów do malowania przeprowadza Inżynier poprzez sprawdzenie atestów producenta lub wyników badań laboratoryjnych. Badanie materiałów w trakcie wykonywania robót należy do Wykonawcy.

6.2. Sprawdzenie przygotowania powierzchni do malowania

Sprawdzenie przygotowania powierzchni stali do malowania dokonuje Inżynier. Polega ona na ocenie stopnia przygotowania powierzchni, chropowatości, stanu zatłuszczenia, stanu zapylenia i zanieczyszczeń jonowych powierzchni stali. Ocenę przeprowadza się bezpośrednio po przygotowaniu powierzchni (nie później niż po 3 godzinach) oraz dodatkowo pośrednio przed malowaniem.

6.3. Kontrola nakładania powłok malarskich

Kontrola nakładania powłok malarskich winna przebiegać pod kątem poprawności użytego sprzętu, techniki nakładania materiału malarskiego przestrzegania zaleceń dotyczących warunków pogodowych i zabezpieczenia świeżo wykonanych powłok i czasu schnięcia.

6.4. Sprawdzenie jakości wykonanych powłok

6.4.1. Ocenę wyglądu powłok po malowaniu przeprowadza się wizualnie na kompletnym wymalowaniu pełnym zestawem malarskim dokonując oględzin powłoki okiem nieuzbrojonym z odległości 0,5 - 1.0 m. Powłoki pośrednie w zestawie podlegają jedynie ocenie pod kątem wad niedopuszczalnych (grube zacieki w formie firanek z pęcherzami, grube zacieki kończące się kroplami farby, skórka pomarańczowa z kraterami, kratery przebijające powłokę do podłoża, spęcherzenia całego zestawu, zmarszczenia, spękania wgłębne, spękania deseniowe całego zestawu). Badania wykonuje się na suchych powłokach. W ocenie koloru należy posługiwać się kartą kolorów RAL.

W ocenie staranności wykonania należy zwrócić uwagę na obecność i nasilenie następujących wad: zanieczyszczenia mechaniczne, zacieki, ukłucia igłą, kratery, zmarszczenia, spękania, skórka pomarańczowa.

Ustalono 4 klasy jakości powłok malarskich. Dopuszczalne w każdej klasie wady powłok, nie obniżające ich walorów eksploatacyjnych podane są w tablicy 7 „Zaleceń IBDiM -1999r”.

6.4.2. Pomiar grubości powłok należy przeprowadzić zgodnie z ISO 2808:1997. Do pomiaru używa się miernika elektromagnetycznego z czujnikiem integralnym lub na przewodzie. Wyniki pomiarów przy prawidłowej grubości zestawu powinny spełniać wymóg, aby 90% wyników pomiarów wykazywało wartość nie niższą od wartości nominalnej, a 10% pomiarów może mieć wartość co najmniej 0,9 wartości nominalnej. Jako punkt pomiarowy przyjmowana jest średnia arytmetyczna z trzech pomiarów na powierzchni koła o średnicy 10 cm.

6.4.3. Badanie przyczepności powłok

W przypadku powłok o grubości do 250 μm można stosować metodą siatki nacięć według PN-EN-ISO 2409. W przypadku powłok o grubości do 120 μm stosuje się nóż o odległościach między ostrzami 2 mm, a powłok od 120 - 250 μm o odległości 3 mm.

Liczba punktów pomiarowych przyczepności wynosi w zależności od powierzchni malowania:

- do 100 m^2 - 5 pkt
- od 101 do 1000 m^2 - 10 pkt
- powyżej 1000 m^2 - 10 na każde 1000 m^2

Po dokonaniu pomiaru każdą z wymienionych metod należy uzupełnić zniszczoną powłokę malarską tym samym systemem lakierowym, który stosowano uprzednio przy malowaniu.

7. OBMIAR ROBÓT

Jednostką obmiaru jest 1 m^2 pokrytej farbą powierzchni konstrukcji stalowej lub balustrad mostowych

8. ODBIÓR ROBÓT

Odbioru robót dokonuje Inżynier na podstawie wyników badań, oceny jakości materiałów i wykonanej powłoki malarskiej, po stwierdzeniu zgodności wykonania robót z obmiarem, i Specyfikacją Techniczną.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Płaci się za ilość m^2 wykonanego zabezpieczenia antykorozyjnego konstrukcji stalowej lub balustrad mostowych wg ceny jednostkowej która obejmuje :

- * oznakowanie miejsca prowadzenia robót
- * zakup i dostarczenie wszystkich czynników produkcji
- * czyszczenie powierzchni
- * wykonanie powłok malarskich
- * przeprowadzenie badań przewidzianych w Specyfikacji
- * zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa i higieny pracy
- * uporządkowanie miejsca robót
- * odwiezienie materiałów nie nadających się do powtórnego użycia (stanowiących własność Wykonawcy) na wysypisko / składowisko lub ich utylizacji wraz z kosztami wszelkich uzgodnień i zezwoleń z tym związanych.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

- PN-ISO 8501-1 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Wzrokowa ocena czystości powierzchni.
- ISO 8502-2 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Badania służące do oceny czystości powierzchni.
- ISO-DIS 8501-3 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Wzrokowa ocena czystości powierzchni. Stopnie przygotowania spoin, ostrych krawędzi i innych wad powierzchniowych.
- Pr PN-EN-ISO 8503-1 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Charakterystyka chropowatości powierzchni podłoży stalowych po obróbce strumieniowo-ściernej.
- ISO 8502-9 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Badania służące do oceny czystości powierzchni.

- ISO 8502-10 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Badania służące do oceny czystości powierzchni.
Analityczne metody oznaczania olejów i smarów.
- ISO 8502-11 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Badania służące do oceny czystości powierzchni.
Analityczna metoda oznaczania wilgotności.
- ISO 2808; 1997 Wyroby lakiernicze. Określenie grubości powłok.
- Pr PN-EN-ISO 2409 Wyroby lakierowe. Test przyczepności metodą siatki nacięć.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. nr 132 poz.622 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. nr 62 poz. 628 z późn.zm.);
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132 poz. 622, z 1996 z późn. zm.)
- Uchwały rad gmin w sprawie jw.